

กรมสรรพากร **e-Revenue**
เต็มใจ...เต็มใจ...ให้ประชาชน www.rd.go.th

พ.ร.บ. ๐๕๖๖ / ๒๕๖๑, ๔๘ พิมพ์ครั้งที่ ๑ จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม

วิสาหกิจชุมชน

กับคำตามภาษี

กรมสรรพากร
เต็มใจ...เต็มใจ...ให้ประชาชน **e-Revenue**

วิสาหกิจชุมชน

กับคำตามภาซี

คำนำ

วิสาหกิจชุมชนที่ดำเนินธุรกิจทั้งในรูปของคณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือในรูปของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล จะต้องมีความที่ทางภาษีสรรพากร อย่างไรบ้าง มีรายละเอียดในทางปฏิบัติอยู่พอสมควร กรมสรรพากรจึงได้จัดทำคู่มือ ภาษีสำหรับวิสาหกิจชุมชนขึ้น เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนผู้ดำเนินธุรกิจได้รู้และเข้าใจถึง บทบาทและหน้าที่ทางภาษีสรรพากร ตลอดจนปฏิบัติได้ถูกต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

กรมสรรพากรหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารเผยแพร่เล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ ผู้ประกอบธุรกิจวิสาหกิจชุมชนได้เป็นผลดี

กรมสรรพากร

ธันวาคม 2548

วิสาหกิจชุมชน

มีหน้าที่ทางภาษีอย่างไร

คำถามน่ารู้	คำตอบหาได้ที่...
วิสาหกิจชุมชนจะดำเนินการในรูปแบบทางธุรกิจประเภทใดได้บ้าง	หัวข้อ “รูปแบบธุรกิจ”
วิสาหกิจชุมชนจำเป็นต้องมีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีหรือไม่	หัวข้อ “เลขประจำตัวผู้เสียภาษี”
วิสาหกิจชุมชนต้องเกี่ยวข้องกับภาษีอะไรบ้าง	หัวข้อ “ภาษีสรรพากรที่เกี่ยวข้อง”
วิสาหกิจชุมชนจะต้องมีหน้าที่ในเรื่องการจัดทำบัญชีและงบการเงินอย่างไรบ้าง	หัวข้อ “การจัดทำบัญชีเพื่อนำส่งงบการเงิน”
มีตัวอย่างการคำนวณภาษีเงินได้ของวิสาหกิจชุมชนที่ไม่เป็นนิติบุคคลให้เข้าใจได้ง่ายๆ หรือไม่	หัวข้อ “การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา”
จะคำนวณหักค่าใช้จ่ายได้อย่างไร	หัวข้อ “การหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน”

วิสาหกิจชุมชนจำเป็นต้องรู้หน้าที่ทางภาษีสรรพากรอะไรบ้าง คู่มือภาษีเล่มนี้ จะช่วยให้วิสาหกิจชุมชนหาคำตอบเกี่ยวกับหน้าที่ทางภาษี วิสาหกิจชุมชนสามารถ ตั้งคำถามตามช่อง “คำถามน่ารู้” และหาคำตอบที่ต้องการได้ที่ช่อง “คำตอบหาได้ที่...”

คำถามน่ารู้	คำตอบหาได้ที่...
ต้องยื่นแบบอะไรและเมื่อไร	หัวข้อ “การยื่นแบบ”
เมื่อวิสาหกิจชุมชนที่ไม่เป็นนิติบุคคล มีการจัดสรรเงินส่วนแบ่งกำไร ให้สมาชิก สมาชิกจะต้องเสียภาษี อย่างไร	หัวข้อ “ภาระภาษีของเงินส่วนแบ่งกำไร”
วิสาหกิจชุมชนจะได้รับประโยชน์ เช่น การลดอัตราภาษีเงินได้จาก มาตรการส่งเสริม SMEs ด้วยหรือไม่	หัวข้อ “มาตรการส่งเสริม SMEs”
วิสาหกิจชุมชนจะถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ในกรณีใดบ้าง และจะต้องเป็นผู้หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายในกรณีใดบ้าง	หัวข้อ “ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย”
จะมีความผิดอะไรบ้างหากไม่ได้ยื่น แบบชำระภาษี	หัวข้อ “เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และโทษ”

รูปแบบธุรกิจ

คณะบุคคล หรือ ห้างหุ้นส่วนสามัญ >

วิสาหกิจชุมชนเป็นการรวมตัวกันของกลุ่มคนตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป ร่วมกันลงทุน ทำกิจการร่วมกันเพื่อแสวงหาและแบ่งปันกำไร ซึ่งในทางภาษีจะถือว่ามีลักษณะการดำเนินงานในรูปแบบของคณะบุคคล

คณะบุคคลเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเสมือนเป็นบุคคลธรรมดา 1 คน และผู้มีหน้าที่ยื่นแบบในนามคณะบุคคล คือ ผู้จัดการคณะบุคคลนั้น โดยคณะบุคคลจะต้องรวบรวมรายได้จากการประกอบกิจการที่เกิดขึ้นระหว่างวันที่ 1 มกราคม - วันที่ 31 ธันวาคม แล้วหักด้วยรายจ่ายที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาเดียวกัน ซึ่งถ้าวิสาหกิจชุมชนมีการจัดทำบัญชีเป็นระบบก็สามารถหักด้วยค่าใช้จ่ายจริงตามจำเป็นและสมควรได้ แต่ถ้าวิสาหกิจชุมชนไม่ได้จัดทำบัญชีอย่างเป็นระบบ ก็สามารถหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ในอัตราร้อยละที่กำหนดโดยกฎหมาย

Tip

1. การหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาจะมีอัตราที่หลากหลายนับอยู่กับประเภทเงินได้ สามารถดูรายละเอียดได้ที่หัวข้อ “การหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน”
2. ตัวอย่างการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของวิสาหกิจชุมชนสามารถดูรายละเอียดได้ที่หัวข้อ “การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา”

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล >

เมื่อวิสาหกิจชุมชนมีการเติบโตในทางธุรกิจก็อาจต้องการประกอบการเป็นนิติบุคคลในรูปแบบต่างๆ ซึ่งต้องมีการจดทะเบียนจัดตั้งกับกระทรวงพาณิชย์ เมื่อวิสาหกิจชุมชนประกอบการในรูปแบบของนิติบุคคล วิสาหกิจชุมชนดังกล่าวก็จะถือเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลและเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล การจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลกับกระทรวงพาณิชย์ก็สามารถแยกได้หลากหลายรูปแบบ ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด และบริษัทมหาชนจำกัด วิสาหกิจชุมชนจะต้องศึกษาและเลือกดำเนินการในรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมกับขนาดและลักษณะกิจการของตน แต่อย่างไรก็ดี หากวิสาหกิจชุมชนมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาท ก็จะได้รับการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรการส่งเสริม SMEs ด้วย

Tip

1. รูปแบบธุรกิจต่างๆ ที่อยู่ภายใต้รูปแบบบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล จะมีภาระหน้าที่ในการจัดทำบัญชีเพื่อนำส่งงบการเงินที่ต่างกัน ดูรายละเอียดในหัวข้อ “การจัดทำบัญชีเพื่อนำส่งงบการเงิน”
2. วิสาหกิจชุมชนที่เป็นกิจการ SMEs จะได้รับสิทธิประโยชน์จากมาตรการส่งเสริม SMEs ด้วย ดูรายละเอียดได้ที่หัวข้อ “มาตรการส่งเสริม SMEs”

เลขประจำตัวผู้เสียภาษี

วิสาหกิจชุมชนที่ยังไม่มีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีจะต้องดำเนินการขอเลขประจำตัวผู้เสียภาษี ดังนี้

1. กรณีวิสาหกิจชุมชนประกอบการในรูปแบบของคณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญ จะต้องขอมิเลขประจำตัวผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาที่วิสาหกิจชุมชนมีภูมิลำเนาอยู่ภายใน 60 วันนับแต่วันที่มีเงินได้พึงประเมิน
2. กรณีวิสาหกิจชุมชนประกอบการในรูปแบบของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสามารถขอมิเลขประจำตัวผู้เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาที่วิสาหกิจชุมชนตั้งอยู่หรือยื่นทางอินเทอร์เน็ตภายใน 60 วันนับแต่วันที่ได้รับจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

Tip

สามารถขอข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาทั่วประเทศ

ภาษีสรรพากรที่เกี่ยวข้อง

วิสาหกิจชุมชนจะเกี่ยวข้องกับภาษีสรรพากรหลักๆ ดังต่อไปนี้

1. ภาษีเงินได้ >

เมื่อวิสาหกิจชุมชนมีการประกอบการเกิดรายได้ วิสาหกิจชุมชนก็จะมีภาระภาษีเงินได้ โดยถ้าวิสาหกิจชุมชนมีการดำเนินการในรูปแบบคณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญ วิสาหกิจชุมชนนั้นก็จะมีภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แต่ถ้าวิสาหกิจชุมชนมีการดำเนินการในรูปแบบของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล วิสาหกิจชุมชนดังกล่าวจะมีภาระภาษีเงินได้นิติบุคคล

Tip

1. การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ดูรายละเอียดในหัวข้อ “การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา”
2. ภาระหน้าที่ในการจัดทำบัญชีและงบการเงิน ดูรายละเอียดในหัวข้อ “การจัดทำบัญชีเพื่อนำส่งงบการเงิน”

2. ภาษีมูลค่าเพิ่ม >

หากวิสาหกิจชุมชนใดทั้งที่เป็นนิติบุคคลหรือไม่เป็นนิติบุคคลมีรายได้เกินกว่า 1.8 ล้านบาทต่อปี จะต้องจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยวิสาหกิจชุมชนดังกล่าวจะต้องยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มและมีหน้าที่เรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ซื้อสินค้า/ผู้รับบริการ และออกใบกำกับภาษี พร้อมจัดทำรายงานต่างๆ

Tip

สามารถขอข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาทั่วประเทศ

3. ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย >

ในบางกรณีเมื่อวิสาหกิจชุมชนได้รับเงินได้บางประเภท เงินได้ดังกล่าวอาจถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ซึ่งวิสาหกิจชุมชนที่ถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย สามารถนำภาษีที่ถูกหักไว้แล้วดังกล่าวมาหักออกในการคำนวณภาษีเมื่อยื่นแบบตอนครึ่งปีหรือสิ้นปี ในทางกลับกันเมื่อวิสาหกิจชุมชนมีการจ่ายเงินได้บางประเภทก็อาจต้องทำหน้าที่เป็นผู้หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย และนำส่งเงินภาษีแก่กรมสรรพากรด้วย

Tip

รายละเอียดเรื่องภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย สามารถดูได้ในหัวข้อ “ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย”

การจัดทำบัญชีเพื่อนำส่งงบการเงิน

ธุรกิจแต่ละรูปแบบจะมีภาระหน้าที่ทางกฎหมายในเรื่องการจัดทำบัญชีและหน้าที่การจัดทำงบการเงินที่แตกต่างกัน ดังตารางสรุปข้างล่างนี้

รูปแบบธุรกิจ	การจัดทำบัญชี	การยื่นงบการเงิน
บุคคลธรรมดา หรือคณะบุคคล	ไม่มีหน้าที่ต้องทำ บัญชีตามกฎหมาย ว่าด้วยการบัญชี	กฎหมายไม่บังคับว่า ต้องจัดทำงบการเงิน
บริษัทและ ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	ต้องจัดทำบัญชี เพื่อนำส่งงบการเงิน ต่อกระทรวงพาณิชย์ และกรมสรรพากร	ต้องจัดทำงบการเงิน ที่ได้รับการตรวจสอบ และแสดงความเห็น โดยผู้สอบบัญชี รับอนุญาต
ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ <ul style="list-style-type: none"> • มีทุนจดทะเบียน ไม่เกิน 5 ล้านบาท • สินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และ • รายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท 	ต้องจัดทำบัญชี เพื่อนำส่งงบการเงิน ต่อกรมสรรพากร	ต้องจัดทำงบการเงิน ที่ได้รับการตรวจสอบ และแสดงความเห็น โดยผู้สอบบัญชี ภาษีอากร

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ตารางข้างล่างนี้เป็นตัวอย่างการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของวิสาหกิจชุมชนที่ประกอบการในรูปแบบคณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญอย่างง่าย ๆ เพื่อให้สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น

➤ ตัวอย่าง สมมติปีภาษี 2549 วิสาหกิจชุมชนมีรายได้จากการผลิตและขายสบู่และแชมพูสมุนไพร 1 ล้านบาท

ขั้นที่ 1: คำนวณวิธีที่ 1

รายได้	จากการขายสบู่และแชมพูสมุนไพร	1,000,000.-
หัก	ค่าใช้จ่าย (ร้อยละ 70)	700,000.-
คงเหลือ	เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย	300,000.-
หัก	ค่าลดหย่อนคณะบุคคล	60,000.-
คงเหลือ	เงินได้สุทธิ	240,000.-
คำนวณภาษี	100,000 บาทแรก ได้รับยกเว้นภาษี	0.-
	140,000 ต่อมา เสียภาษีในอัตราร้อยละ 10	14,000.-
	รวมภาษี	14,000.-

ขั้นที่ 2: คำนวณวิธีที่ 2

รายได้	จากการขายสปูและแชมพูสมุนไพร	1,000,000.-
คำนวณภาษี	ร้อยละ 0.5 ของรายได้	5,000.-
	รวมภาษี	5,000.-

ขั้นที่ 3: เปรียบเทียบภาษีที่คำนวณได้จากวิธีที่ 1 และวิธีที่ 2

เปรียบเทียบ	ภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 1	14,000.-
	และวิธีที่ 2	5,000.-
ภาษีที่ต้องชำระ	ได้แก่ภาษีที่สูงกว่า	14,000.-

การหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน

เงินได้พึงประเมินมีการแบ่งออกเป็น 8 ประเภท ในการคำนวณภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาจะมีการกำหนดให้หักค่าใช้จ่ายได้ในอัตราต่างๆ กันขึ้นอยู่กับประเภทเงินได้ แต่ทั้งนี้เงินได้ประเภทที่ 5-8 สามารถหักค่าใช้จ่ายได้ตามความจำเป็นและสมควร โดยวิสาหกิจชุมชนต้องจัดทำบัญชีอย่างเป็นระบบ และมีหลักฐานเพื่อที่จะสามารถตรวจสอบได้

ประเภทเงินได้	การหักค่าใช้จ่าย
<p>> ประเภทที่ 1 และ 2 เงินได้จากการจ้างแรงงาน และเงินได้จากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือจากการรับทำงานให้ เช่น ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า</p>	หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ 40 ของเงินได้พึงประเมิน แต่รวมกันต้องไม่เกิน 60,000 บาท
<p>> ประเภทที่ 3 ค่าแห่งกู๊ดวิลล์ ค่าสิทธิ เป็นต้น ค่าแห่งลิขสิทธิ์</p>	ไม่ให้หักค่าใช้จ่าย หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ 40 ของเงินได้พึงประเมิน แต่ไม่เกิน 60,000 บาท
<p>> ประเภทที่ 4 ดอกเบี้ย เงินปันผล</p>	ไม่ให้หักค่าใช้จ่าย

ประเภทเงินได้	การหักค่าใช้จ่าย
<p>> ประเภทที่ 5 ค่าเช่าทรัพย์สิน</p> <p>.....</p> <p>การผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน หรือผิดสัญญาซื้อขายเงินผ่อน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • หักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรหรือ • หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ 10-30 ขึ้นอยู่กับประเภทของทรัพย์สินที่ให้เช่า <p>.....</p> <p>หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ 20</p>
<p>> ประเภทที่ 6 เงินได้จากวิชาชีพอิสระ ได้แก่ วิชากฎหมาย การประกอบโรคศิลปะ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ประณีตศิลปกรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • หักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรหรือ • หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ 30 เว้นแต่วิชาชีพการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ 60
<p>> ประเภทที่ 7 เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วยการจัดหาสัมภาระในส่วนสำคัญ นอกจากเครื่องมือ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • หักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรหรือ • หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ 70

ประเภทเงินได้	การหักค่าใช้จ่าย
<p>> ประเภทที่ 8</p> <p>เงินได้จากการธุรกิจการพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่งหรือการอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในประเภทที่ 1-7</p>	<ul style="list-style-type: none"> • หักค่าใช้จ่ายได้ตามความจำเป็นและสมควรหรือ • หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ 40-85 ขึ้นอยู่กับประเภทกิจการ <i>(รายละเอียดตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการกำหนดค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หักจากเงินได้พึงประเมิน (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2502) เช่น</i> <ul style="list-style-type: none"> • การทำสนุ่ แชมพู หรือเครื่องสำอาง ร้อยละ 70 • การทำเครื่องกระเบื้อง เครื่องเคลือบ เครื่องซีเมนต์ หรือดินเผา ร้อยละ 80 • การทำน้ำตาล ร้อยละ 85 • การทำเกษตรกรรม ประเภทไม้ล้มลุกและธัญชาติ เป็นต้น ร้อยละ 85

นอกเหนือจากการหักค่าใช้จ่ายข้างต้นแล้ว วิชาหักชุมชนสามารถหักค่าลดหย่อนเพิ่มเติม ในฐานะเป็นคณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญได้อีก 60,000 บาทด้วย

การยื่นแบบ

ตารางข้างล่างนี้จะบอกว่าวิสาหกิจชุมชนจะต้องยื่นแบบชำระภาษีอะไรบ้าง และจะต้องยื่นเมื่อใด

ถ้าเป็นวิสาหกิจ ชุมชนที่ดำเนินธุรกิจ ในรูปแบบของ...	การภาษีที่อาจ เกี่ยวข้อง...	ต้องใช้แบบ...
คณะบุคคลหรือ ห้างหุ้นส่วนสามัญ	ภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดา	<ul style="list-style-type: none"> • ภ.ง.ด. 90 ยื่นระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 31 มีนาคม ของปีถัดจากปีภาษี • ภ.ง.ด. 94 (การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาครึ่งปี เฉพาะกรณีมีเงินได้ประเภทที่ 5 - 8) ยื่นระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม - 30 กันยายน ของปีภาษี
	ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (รายละเอียด ในหัวข้อ “ภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย”)	<ul style="list-style-type: none"> • ภ.ง.ด. 3 หรือ ภ.ง.ด. 53 หรือ ภ.ง.ด. 54 ยื่นภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดจากเดือนที่จ่ายเงินได้

ถ้าเป็นวิสาหกิจ ชุมชนที่ดำเนินธุรกิจ ในรูปแบบของ...	ภาระภาษีที่อาจ เกี่ยวข้อง...	ต้องใช้แบบ...
	ภาษีมูลค่าเพิ่ม ในกรณีที่มีรายได้ เกินกว่า 1.8 ล้าน บาทต่อปี	<ul style="list-style-type: none"> • ภ.พ. 30 ยื่นภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป • ภ.พ. 36 (ใช้เมื่อวิสาหกิจชุมชน จ่ายเงินค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการ ไปยังผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการ ในต่างประเทศ ตามหลักเกณฑ์ ที่กฎหมายกำหนด) ยื่นภายใน วันที่ 7 ของเดือนถัดจากเดือน ที่จ่ายเงิน
บริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	ภาษีเงินได้นิติบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> • ภ.ง.ด. 51 (การเสียภาษีเงินได้ นิติบุคคลครึ่งรอบระยะเวลาบัญชี) ยื่นภายใน 2 เดือนนับแต่วัน สิ้นสุดท้ายของทุก 6 เดือนแรก ของรอบระยะเวลาบัญชี • ภ.ง.ด. 50 (การเสียภาษีเงินได้ จากกำไรสุทธิเมื่อสิ้นรอบระยะ ระยะเวลาบัญชี) ยื่นภายใน 150 วัน นับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะ ระยะเวลาบัญชี

ถ้าเป็นวิสาหกิจ ชุมชนที่ดำเนินธุรกิจ ในรูปแบบของ...	ภาระภาษีที่อาจ เกี่ยวข้อง...	ต้องใช้แบบ...
	ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (ดูรายละเอียด ในหัวข้อ “ ภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย ”)	<ul style="list-style-type: none"> • ภ.ง.ด. 3 หรือ ภ.ง.ด. 53 หรือ ภ.ง.ด. 54 ยื่นภายใน วันที่ 7 ของเดือนถัดจากเดือน ที่จ่ายเงินได้
	ภาษีมูลค่าเพิ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ภ.พ. 30 ยื่นแบบภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป • ภ.พ. 36 (ใช้เมื่อวิสาหกิจชุมชน จ่ายเงินค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการ ไปยังผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการ ในต่างประเทศ ตามหลักเกณฑ์ ที่กฎหมายกำหนด) ยื่นภายใน วันที่ 7 ของเดือนถัดจากเดือน ที่จ่ายเงิน

ภาระภาษีของเงินส่วนแบ่งกำไร

เมื่อวิสาหกิจชุมชนที่ไม่เป็นนิติบุคคล มีการจัดสรรเงินส่วนแบ่งกำไรให้แก่สมาชิก สมาชิกก็จะมีรายได้จากการรับเงินส่วนแบ่งกำไร เงินส่วนแบ่งกำไรที่ได้รับจากวิสาหกิจชุมชนดังกล่าวจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้

มาตรการส่งเสริม SMEs

1. ปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล >

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 5 ล้านบาท จะได้รับการปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล ดังนี้

กำไรสุทธิ (บาท)	อัตราภาษี
1 - 1,000,000	15%
1,000,001 - 3,000,000	25%
3,000,001 ขึ้นไป	30%

2. สามารถหักค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นในอัตราพิเศษ >

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีมูลค่าชั้นสูงของทรัพย์สินถาวร (ไม่รวมที่ดิน) ไม่เกิน 200 ล้านบาท และมีการจ้างแรงงานไม่เกิน 200 คน สามารถหักค่าใช้จ่ายในรูปค่าเสื่อมราคาได้เร็วขึ้นดังนี้

ประเภททรัพย์สิน	การหักค่าเสื่อมราคา
1. คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์	<ul style="list-style-type: none">หักค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นในวันที่ได้ทรัพย์สินในอัตรา ร้อยละ 40 ของมูลค่าทรัพย์สิน ส่วนที่เหลือทยอยหักภายใน 3 รอบระยะเวลาบัญชี ซึ่งมีสิทธิเลือกใช้วิธีการทางบัญชีที่รับรองทั่วไปวิธีใดก็ได้
2. โรงงาน (Plant)	<ul style="list-style-type: none">ภายในระยะเวลา 20 ปีแต่ในปีแรกหักค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นได้ในอัตรา ร้อยละ 25 ของมูลค่าทรัพย์สิน ส่วนที่เหลือทยอยหักภายในระยะเวลา 20 ปี
3. เครื่องจักร (Machinery)	<ul style="list-style-type: none">ภายในระยะเวลา 5 ปีแต่ในปีแรกหักค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นได้ในอัตรา ร้อยละ 40 ของมูลค่าทรัพย์สิน ส่วนที่เหลือทยอยหักภายในระยะเวลา 5 ปี

3. ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับธุรกิจเงินร่วมลงทุน

(Venture Capital : VC) >

- รายได้ของบริษัทมหาชนจำกัดหรือบริษัทจำกัดที่ประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุน (VC) ที่เป็นเงินปันผลและประโยชน์ที่ได้รับจากการถือหุ้นใน SMEs จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
- ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่ผู้ลงทุนสำหรับเงินปันผลและประโยชน์จากการถือหุ้นที่ได้รับจากการถือหุ้นในบริษัทมหาชนจำกัด หรือบริษัทจำกัดที่ประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุน (VC)

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

เมื่อวิสาหกิจชุมชนได้รับเงินได้บางประเภท อาจถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายไว้แล้ว ซึ่งวิสาหกิจชุมชนนั้นๆ สามารถนำภาษีที่ถูกหักไว้มาหักออกในการคำนวณภาษีเมื่อยื่นแบบตอนครึ่งปีหรือสิ้นปี ทั้งนี้เพื่อบรรเทาภาระที่ผู้เสียภาษีจะต้องเสียภาษีเป็นจำนวนมากเมื่อถึงกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการ นอกจากนี้ในบางกรณีวิสาหกิจชุมชนก็อาจมีหน้าที่เป็นผู้หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย เมื่อมีการจ่ายเงินได้อีกด้วย ซึ่งสามารถสรุปได้ดังตารางข้างล่างนี้ (เฉพาะประเภทเงินได้ที่มักจะเกี่ยวข้องกับธุรกรรมของวิสาหกิจชุมชน)

ลำดับที่	ประเภทเงินได้พึงประเมิน	ผู้มีหน้าที่หักภาษี (ผู้จ่ายเงิน)	ผู้ถูกหักภาษี (ผู้รับเงิน)	ภาษี (ร้อยละ)	แบบยื่นรายการภาษี
1	เงินได้ประเภทที่ 2 และ 3 เช่น ค่านายหน้า ค่าแห่งกู๊ดวิลล์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอย่างอื่น	นิติบุคคล	1. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	3	ภ.ง.ด. 53
			2. มูลนิธิหรือสมาคม	10	ภ.ง.ด. 53

ลำดับ ที่	ประเภทเงินได้ พึงประเมิน	ผู้มีหน้าที่ หักภาษี (ผู้จ่ายเงิน)	ผู้ถูกหักภาษี (ผู้รับเงิน)	ภาษี (ร้อยละ)	แบบยื่น รายการ ภาษี
2	เงินได้ประเภทที่ 4 เช่น • ดอกเบี้ยพันธบัตร ดอกเบี้ยหุ้นกู้ ดอกเบี้ยตัวเงิน ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม	นิติบุคคล	1. บริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วน นิติบุคคล 2. มูลนิธิหรือ สมาคม	1 10	ภ.ง.ด. 53 ภ.ง.ด. 53
	• เงินปันผลหรือเงิน ส่วนแบ่งกำไร	บริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วน นิติบุคคล	บริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วน นิติบุคคล	10	ภ.ง.ด. 53
3	เงินได้ประเภทที่ 5 ได้แก่ • ค่าเช่า หรือประโยชน์ อย่างอื่นที่ได้จาก การให้เช่าทรัพย์สิน เช่น ค่าเช่าอาคาร บ้าน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น	นิติบุคคล	1. บุคคลธรรมดา 2. บริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วน นิติบุคคล 3. มูลนิธิหรือ สมาคม	5 5 10	ภ.ง.ด. 3 ภ.ง.ด. 53 ภ.ง.ด. 53

ลำดับ ที่	ประเภทเงินได้ พึงประเมิน	ผู้มีหน้าที่ หักภาษี (ผู้จ่ายเงิน)	ผู้ถูกหักภาษี (ผู้รับเงิน)	ภาษี (ร้อยละ)	แบบยื่น รายการ ภาษี
	<ul style="list-style-type: none"> ค่าเช่าเรือตาม กฎหมายว่าด้วยการ ส่งเสริมพาณิชย์นาวี ที่ใช้ในการขนส่ง สินค้าระหว่าง ประเทศ 	นิติบุคคล	1. บุคคลธรรมดา 2. บริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วน นิติบุคคล	1 1	ภ.ง.ด. 3 ภ.ง.ด. 53
4	เงินได้ประเภทที่ 6 ได้แก่ เงินได้จาก วิชาชีพอิสระ	นิติบุคคล	1. บุคคลธรรมดา 2. บริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วน นิติบุคคล 3. มูลนิธิหรือ สมาคม	3 3 10	ภ.ง.ด. 3 ภ.ง.ด. 53 ภ.ง.ด. 53
5	ค่าจ้างทำของ	นิติบุคคล	1. บุคคลธรรมดา 2. บริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วน นิติบุคคล	3 3	ภ.ง.ด. 3 ภ.ง.ด. 53

ลำดับ ที่	ประเภทเงินได้ พึงประเมิน	ผู้มีหน้าที่ หักภาษี (ผู้จ่ายเงิน)	ผู้ถูกหักภาษี (ผู้รับเงิน)	ภาษี (ร้อยละ)	แบบยื่น รายการ ภาษี
		นิติบุคคล	3. บริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วน นิติบุคคล ตั้งขึ้นตาม กฎหมาย ต่างประเทศ ประกอบกิจการ ในไทย โดยมี สำนักงานสาขา ตั้งอยู่เป็นการ ถาวรในไทย	3	ภ.ง.ด. 53
		<ul style="list-style-type: none"> •บุคคลธรรมดา •นิติบุคคล 	บริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วน นิติบุคคลตั้งขึ้น ตามกฎหมาย ต่างประเทศ ประกอบกิจการ ในไทย โดยไม่มี	5	ภ.ง.ด. 53

ลำดับ ที่	ประเภทเงินได้ พึงประเมิน	ผู้มีหน้าที่ หักภาษี (ผู้จ่ายเงิน)	ผู้ถูกหักภาษี (ผู้รับเงิน)	ภาษี (ร้อยละ)	แบบยื่น รายการ ภาษี
			สำนักงานสาขา ตั้งอยู่เป็นการ ถาวรในไทย		
6	รางวัลจากการ ประกวดแข่งขัน ชิงโชค	<ul style="list-style-type: none"> บุคคล ธรรมดา นิติบุคคล 	1. บุคคลธรรมดา 2. นิติบุคคล	5 5	ภ.ง.ด. 3 ภ.ง.ด. 53
7	ค่าจ้างนักแสดง สาธารณะ ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> นักแสดง นักดนตรี นักร้อง นักกีฬาอาชีพ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> บุคคล ธรรมดา นิติบุคคล 	นักแสดงสาธารณะ 1. มีภูมิลำเนา ในประเทศ 2. มีภูมิลำเนา ในต่างประเทศ	5 หักตาม อัตราภาษี เงินได้	ภ.ง.ด. 3 ภ.ง.ด. 3
8	ค่าโฆษณา	นิติบุคคล	1. บุคคลธรรมดา 2. บริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วน นิติบุคคล	2 2	ภ.ง.ด. 3 ภ.ง.ด. 53

ลำดับ ที่	ประเภทเงินได้ พึงประเมิน	ผู้มีหน้าที่ หักภาษี (ผู้จ่ายเงิน)	ผู้ถูกหักภาษี (ผู้รับเงิน)	ภาษี (ร้อยละ)	แบบยื่น รายการ ภาษี
9	เงินได้ประเภทที่ 8 เฉพาะที่เป็นการจ่ายเงินได้จากการให้บริการ (ไม่รวมถึงการจ่ายค่าบริการโรงแรม ค่าเบี้ยประกันชีวิต และการจ่ายเงินได้ที่มีการกำหนดให้หักภาษี ณ ที่จ่ายเป็นการเฉพาะแล้ว ตามลำดับที่ 5, 7, 8 ,10, 12)	นิติบุคคล	1. บุคคลธรรมดา 2. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	3 3	ภ.ง.ด. 3 ภ.ง.ด. 53
10	ค่าขนส่ง แต่ไม่รวมถึงการจ่ายค่าโดยสารสำหรับการขนส่งสาธารณะ	นิติบุคคล	1. บุคคลธรรมดา 2. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	1 1	ภ.ง.ด. 3 ภ.ง.ด. 53
11	รางวัล ส่วนลด หรือประโยชน์ใดๆ เนื่องจากส่งเสริมการขาย	นิติบุคคล	1. บุคคลธรรมดา 2. นิติบุคคล	3 3	ภ.ง.ด. 3 ภ.ง.ด. 53

ลำดับ ที่	ประเภทเงินได้ พึงประเมิน	ผู้มีหน้าที่ หักภาษี (ผู้จ่ายเงิน)	ผู้ถูกหักภาษี (ผู้รับเงิน)	ภาษี (ร้อยละ)	แบบยื่น รายการ ภาษี
12	ค่าเบี่ยประกันวินาศภัย	นิติบุคคล	บริษัทหรือห้าง หุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งประกอบกิจการ รับประกันวินาศภัย	1	ภ.ง.ด. 53
13	ค่าพืชไร่ ประเภท ยางแผ่น มันสำปะหลัง ปอ ข้าว ข้าวโพด อ้อย เมล็ดกาแฟ ผลปาล์ม- น้ำมัน (ผู้ซื้อ/ผู้จ่ายเงิน เป็นผู้ส่งออกหรือ ผู้ผลิตเท่านั้น)	นิติบุคคล (ไม่รวมถึง สหกรณ์)	บริษัทหรือห้าง หุ้นส่วนนิติบุคคล	0.75	ภ.ง.ด. 53

หมายเหตุ:

1. การจ่ายเงินได้ที่จะต้องมีการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ต้องมีมูลค่าตามสัญญาตั้งแต่ 1,000 บาทขึ้นไป แม้การจ่ายนั้นจะได้แบ่งจ่ายครั้งหนึ่งๆ ไม่ถึง 1,000 บาท
2. นิติบุคคลตามตารางภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายนี้ หมายถึง บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามประมวลรัษฎากร และนิติบุคคลตามกฎหมายอื่น
3. มูลนิธิหรือสมาคมในที่นี้ ไม่รวมถึงมูลนิธิ หรือสมาคมที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดให้เป็นองค์การหรือสถานสาธารณกุศล
4. กรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศมิได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่ได้รับเงินได้ประเภทที่ 2 3 4 5 หรือ 6 ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทยจากบุคคลใดๆ ให้ผู้จ่ายเงินได้หักภาษีและนำส่งในอัตราร้อยละ 15

เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และโทษ

หากวิสาหกิจชุมชนฝ่าฝืนไม่เสียภาษี จะมีบทลงโทษดังนี้

1. เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม >

(1) กรณีไม่ชำระภาษีภายในกำหนดเวลา จะต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1.5 ต่อเดือน หรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระนั้น นับแต่วันพ้นกำหนดเวลา การยื่นรายการจนถึงวันชำระภาษี เว้นแต่กรณีที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากร ให้ขยายกำหนดเวลาชำระภาษีได้ เงินเพิ่มคงเสียร้อยละ 0.75

(2) กรณีเจ้าพนักงานตรวจสอบออกหมายเรียก และปรากฏว่ายื่นแบบแสดงรายการไว้แต่ชำระภาษีขาดหรือต่ำไป หรือมิได้ยื่นแบบแสดงรายการไว้ นอกจากจะต้องรับผิดชำระเงินเพิ่มตาม (1) แล้วยังจะต้องรับผิดเสียเบี้ยปรับอีก 1 เท่า หรือ 2 เท่าของเงินภาษีที่ต้องชำระแล้วแต่กรณี เงินเบี้ยปรับดังกล่าวอาจลดหรืองดได้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี

2. โฆษทางอาญา >

- (1) กรณีไม่ยื่นขอมีเลขประจำตัวผู้เสียภาษีต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท
- (2) กรณีไม่ยื่นรายการหรือแบบแสดงรายการภายในกำหนดเวลา ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท เว้นแต่จะมีเหตุสุดวิสัย
- (3) กรณีจงใจแจ้งข้อความเท็จ หรือแสดงหลักฐานเท็จหรือฉ้อโกงฯ เพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท
- (4) กรณีเจตนาละเลยไม่ยื่นแบบแสดงรายการเพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือทั้งปรับทั้งจำ